Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 20-го ПАДОЛИСТА 1919. Ч. 138. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, NOVEMBER 20, 1919. No. 138.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

УКРАЇНСЬКІ ПОВСТАНЦІ ПЕРЕРВАЛИ ПОЛУЧЕНЄ МІЖ КИЄВОМ І ПОЛТАВОЮ.

Брак всяких вістий від ген. Денікіна.

ЛОНДОН, 16. падолиста. — Від ген. Денікіна не одержано в останніх днях жадних вістий, але й послідні його звіти не вказували на поліпшенє воєнного положення армії добровольців.

Натомісць вісти, які походять з українських жерел, доносять, що ген. Денікін зарядив опорожненє Києва. Инша знова телеграма доносить, що українські повстанці перетяли зелізничне получене між Києвом і Полтавою, де містить ся головна кватира ген. Денікіна.

(Останні телеграми з Каменця доносили, що війська селянські під проводом отамана Ангела здобули Полтаву, відтинаючи Київ від Денікіна.)

ПОВСТАНЄ В ОКОЛИЦІ КИЄВА.

Грецькі (?) війска на побережу Чорного моря.

ЛОНДОН, 17. падолиста. — В Київщині прийшло до заворушень. Повстаня є звернені проти большевиків, але рівночасно й проти Денікіна.

Большевицькі телеграми доносять, що на задах армії ген. Денікіна оперують „Греки" (?), які заняли частину чорноморського побережа, влучаючи Маріюполь над Азовським морем, 70. миль на захід від Таганрога, осідка цивільного правительства Денікіна.

ҐЕН. ДЕНІКІН МАВ ПОЛОНИТИ ГОЛОВНИЙ ШТАБ ҐЕН. ПЕТЛЮРИ.

ЛОНДОН, 17. падолиста. — Ґен. Денікін, командант противбольшевицьких військ в полудневій Росії, взяв в полон головний штаб ген. Семена Петлюри, команданта війск українських, як се доносить бездротна телеграма з Москви.

Телеграма додає, що ген. Петлюра пропав.

ПОЛЯКИ ДОНОСЯТЬ, ЩО АРМІЇ ПЕТЛЮРИ І ПЕТРУШЕВИЧА МАЛІЮТЬ.

Причиною сього є велика дорожнеча і брак всяких конечних средств.

(Українське інформаційне бюро у Відни).

ВІДЕНЬ, 28. жовтня. — Львівська часопись „Телеграм Цоденни" з дня 23. жовтня подає на підставі телеграми з Тернополя з дня 22. жовтня, отсі вісти:

„Українські жовніри в щораз більшім числі переправляють ся через Збруч на польську (?) територію. Всі вони оповідають, що відносини на Україні є впрост страшні. Брак всяких конечних средств і нечувана дорожнеча приневолює всіх жовнірів до дезертерованя. Армія Петлюри маля змаліти до 10.000, а армія Петрушевича до 15.000 жовнірів. Є загальне переконанє, що армія Петлюри в короткім часі зовсім перестане істнувати".

В ЦАРСТВІ ДЕНІКІНСЬКОЇ СВАВОЛІ.

Газета „Шлях" повідомляє, що до Винниці, на Поділлі, прибув кооператор із села Куземина на Полтавщині, який кермував повстанням проти большевиків і по приході добровольчої армії, не витримавши денікінського раю, втік на правобережу Україну.

Він так розповідає про денікінську сваволю:

Загальне положенє.

Добровольці в захоплених селах і містах відновили такі установи, як повітова поліція, пристав, волосний старшина, писарі і т. п. Вони скасували земства не тільки демократичні, а навіть цензові, утворивши земські управи по наказу губернатора. Білий терор розвинено надзвичайно, при помочі призначених на урядові посади зверху до низу „потерпівших від революції". Розстрілюють без суду не тільки тих, що перебували на саветській службі, але й цілком безневинну сільську та робітничу інтелігенцію тільки за те, що вона робітнича інтелігенція.

Наприклад, — в селі Куземині Зіньківського повіту, на Полтавщині, розстріляли вчительку Кушніренко тільки за те, що в 1917 р. брала участь у виборах до установчих зборів. Вона провадила виключно культурно-просьвітну і кооперативну працю та утворила у своїм районі дитячі притулки, позичкове товариство, „Просьту", книгозбірню, почту і т. инше. За панування большевиків тасама Кушніренко, якій вже 50 літ, залякана червоними „порядками" не торкалась до ніяких справ.

Знущають ся над населеннєм страшенно. У вигадуванню для арештованих ріжних тортур особливо одзначають ся горці і донці.

Селянам та інтелігенції села Печеніги на Харківщині, яких запідозріно в протиденікінській праці, при допиті підрізували жили на ногах. З селянських хат виганяли на ніч всіх чоловіків на двір і ґвалтували жінок та дівчат. Таким робом в селі Котельні на Харківщині, Ахтирського повіту, зґвалтовано до 60 жінок, з яких до 20 відправлено до лікарні. З жінки оповідача добровольці зірвали золотий хрест та шлюбні перстені, заявивши, що все те „государственне достояніе" і коли він пожалів ся висшій владі, то там йому коротко заявили, що вони самі боять ся козаків.

Відношенне міського населення.

На території Катеринославщини, Харківщини і Полтавщини, яку одвідав втікач, міське население скрізь спочатку дуже раділо новій владі. Але потім, коли заробітна платня була зменьшена до 8, максімум 10 карбованців на добу, то не дивлячись на те, що ціна на хліб впала до 6—7 карб. за фунт, настрій зробив ся пригніченим. Всі кинулись до своїх спілок та фабрично-заводських комітетів, але останні, хоча ще істнували на папері, так збиратись і провадити свої постанови в життє без дозволу губернаторів не можуть.

Земельне питаннє.

Поміщики (дідичі), що повернулись до своїх маєтків, за допомогою війска енергічно проводять в життє земельний закон Денікіна.

На підставі сього закону селянин, котрий користував ся поміщицькою землею, повинен повернути із врожаю одну третю частину власникови землі й одну третю частину державі. Крім сього повинен сплатити з десятини 10 карбованців весняного податку і 50 карб. з десятини поземельного, а також здати 5 пудів з десятини збіжа по твердій ціні на армію. На далїж, коли селянин хоче обробляти землю, то мусить виплатити поміщикові 600 карбованців аренди в рік. Податки рахують ся за весь час користування.

За розібраннє казенних та поміщицьких лісів на окремі села накладають ся контрибуція.

Настрій селян.

У звязку з напливом цивільних і військових мішочників, які виссали майже до нащадку всі продукти, по селах надзвичайно росте дорожня. Правительство, а також і окремі військові частини вивозять всі запаси із сіл і посилають в міста.

Селянство страшенно обурене, що в місті, по відомостях газет, ціни на продукти першої необхідности далеко меньші ніж на селі.

Не тільки бідні але й заможні селяни, киваючи головами кажуть: „Коли так, то не станемо годувати дармоїдів. Оброблю собі скільки треба, а решта хай хоч буряном заросте"...

На село Піченіш, Харківського повіту, добровольці наклали контрибуцію за те, що рубали панський ліс. Селяни відмовившись платити, підняли повстаннє, за що денікінці не гірше комуністів розбили та розграбували село. **Тепер селяни заявляють: „Бачили всі влади, але такої не сподівались. Тільки тепер ми зрозуміли, що влада Петлюри була дійсно народня і запевняємо, що при першій можливости всі пристанемо до Петлюри, навіть 70-літні підуть і будуть, коли не воювати, то хоч кашу варити, чи кулї збирати".**

Скрізь оповіщено, щоб уся стара поліція приступила знову до виконання своїх обовязків, але старорежимці, бачучи настрій лесян, ідуть неохоче. Впертих добровольці насильно вертають на старі місця, особливо волосних старшин, урядників і т. инш.

В Лубнях (на Полтавщині) мобілізовано всіх старшин, між якими богато народніх вчителів було поставлено під підозрінне.

В день сьвяткування памяти Котляревського, старшин сих заперли в казармах і не випускали цілий день. На знак протесту вони почали співати „Ще не вмерла", „Не пора" й инше, наслїдком чого роздратований золотопогонник порозпихав їх всїх по окремих ротах.

Арешти Українців.

Денікінська влада, перенявши методи царської і запродавши охранку, арештовує всіх невигідних собі Українців. Українські часописі переповнені вістками про все нові арештовання і труси і ми виймаємо тільки деякі важнійші.

В Єлисаветї заарештовано і відправлено до Харкова місцевих українських діячів Островського й Білоненка, члена Трудового конгресу.

В Києві добровольці арештували поета Михайла Семенка.

Як доносять дня 30. вересня арешти українських діячів у Києві продовжують ся. Так 26. вересня вечером у помешканню голови управи українського сільсько-господарського кооперативного союзу, В. Н. Коваля, явив ся загін добровольців, які зробили в кімнаті трус, а потім заарештували В. Н. Коваля і відправили до вязниці. До сього часу В. Н. Коваль оф'іціяльного обвинувачення не предявлено, а при арешті добровольці В. Н. Ковалеви казали: „Ми постараемса виловіть всех Украінцев, а то оні єщо і сейчас думають слелать Кіев своею століцою". **„Нас 40 міліонів"** — спокійно сказав В. Н. Коваль.

У Полтаві з наказу контр-розвідки були переведені труси у директора гімназії ім. Стешенка П. Г. Голобородика, у учительки гімназії М. Рудинської та в редактора „Рідного Слова" П. З. Тищенка.

Провокація денікінців.

Винниця, 24. вересня. — Денікінська команда, розпочавши боротьбу з українськими війсками на Правобережній Україні, в той же час веде провокаційну брудну роботу на лївім березї, де добровольцям нераз приходилось вступати в сутички з повставшим проти большевиків селянством. В таких випадках добровольча команда нераз зверталась до повстанців з предложеннем поступати до добровольчої армії, зазначаючи, що в сучасну хвилю добровольці ідуть в купі з Директорією і Головним Отаманом Петлюрою, **але селянство такому „прихильному" відношенню не вірить нічуть.** Ся брудна робота денікінської команди робить ся виключно з метою приєднати повстанців до своєї армії і знищити національний рух між повстанцями.

Заборона богослуження в українській мові в Києві.

Дня 26. вересня підчас вечірні в Андрієвській церкві, явив ся „околодочний надзіратель" з вимогою підписки од парафіяльної ради, **що Служба Божа надалї правити-меть ся по славянськи з московською вимовою.**

Жадних уповноважень на письмі „надзіратель" не подав, але заявив на словах, що **виконує телеграфний припис від губернатора, котрий видано наслідком розпорядження Митрополита Антонія.**

Як відомо, до недавного часу Служба Божа майже пів року правилась на українській мові в Софійському та Миколаївському Соборі і в Андрієвській церкві.

Тепер, не вважаючи на „поминанія" Антонія, Назарія і Тихона — Українців позбавлено церкви.

Крім того, з наказу висшої духовної влади, сими днями розпічнеть ся слідство над українським духовенством, яке обвинувачують за захопленне київських соборів і за те, що там правилась Служба Божа на українській мові.

Знищеннє українських книжок.

Комісія на чолї з відомим чорносотенцем Ап. Савенком склала спис покищо 118 назв книжок, які мають конфіскувати і знищити.

Редакція має повний спис сих книжок, але вміщений він буде в одному з найблизших примірників нашої часописї.

ВІСТИ ІЗ СИБІРИ.

Один український стрілець, що недавно прибув до Львова з російського полону в Тобольській губернії, розказує, що на Сибірі полишилось ще богато українських полонених і засланих з часів австрійсько-російської війни. Правительство Колчака поводить ся з тими полоненими таксамо як за царських часів. Держить ся їх в таборах або висилаєть ся на роботу. Інформатор розказує, що з українських полонених, головно Гуцулів, силою утворили „карпато-русскі" військові відділи в силі 2.000 до 3.000 люда для боротьби за „єдиную, неделімую". Сї відділи становлять частину Колчаківської армії, але не беруть чинної участи у воєнній акції і стоять в околиці Омска.

Воєнний комітет „Карпаторосів" хотів змобілізувати всіх українських полонених, але зустрів ся з протестом українського воєнного комітету в Омску і шведської та данської місії. Придніпрянські Українці, офіцири давнійшої російської армії, щоби не служити в колчаківській війську, зорганізували український курінь імени Сагайдачного. Сей курінь хотіли колчаківські власти розоружити. Сьому спротивив ся французький генерал Жанієн. Курінь не резоружено, але вислано на фронт, де його в червни с. р. розбили большевики. Потім дістали Українці дозвіл на зорганізоване цілої дивізії, одначе добровольців не найшло ся.

Чесько-словацькі відділи не беруть тепер участи в боях, але сидять в Іркутску і ждуть повороту до свого краю. Польські відділи, в яких начисляєть ся до 12.000 людий, також не беруть участи в боях, але стоять в Новоніколаєвску і ждуть також на свій поворот. Покищо уживаєть ся тих війск до охорони зелізної дороги.

Колчаківська армія досить чисельна, дисциплінована, острa, але її дух, наслідком невдач, упав. Бої з большевиками ведуть ся головно здовж зелізничих лінїй Катеринбурґ-Омск. Підчас останнього большевицького наступу колчаківська армія відступила на яких 1.500 верстов від Петропавловська.

Колчак не признає ні України, ні Українців, ні взагалі ніякої иншої національної републики на території давної Росії. На Сибірі Колчак переслідує українство. „Українського Слова" в Новоросійську вийшло всего пять чисел. Мимо переслідувань український рух на Сибірі розвиваєть ся. По кольоніях засновують ся українські громади, кооперативи, приватні українські школи. При кінци липня с. р. відбув ся зїзд всіх українських громад Далекого Сходу, на якім поставлено колчаківскому урядови жаданя національної автономії на Сибірі, українізації школи по українських кольоніях.

Взагалї ніякі колчаківські репресії не зможуть придусити українського руху на Сибіри.

В ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЯХ.

ПРЕДСТАВНИКИ ПОГРАНИЧНИХ ДЕРЖАВ ГОДЯТЬ СЯ НА УТВОРЕНЄ СОЮЗА.

Політичний і військовий союз мав би на цїли оборону независимости тих держав.

ЛОНДОН, 17. падолиста. — Представники Естонії, Литви, Латвії, Фінляндії, Поляків, Білорусинів і Українців заявили ся за утворенєм політичного і військового союза в цїли оборони независимости своїх країв, як се доносить телеграма бюра Райтера.

Латиське правительство має намір скликати ще окрему конференцію, на якій буде предложений проект почтової, телеграфічної і зелізничої унії.

ПЕРШЕ ЗАСІДАНЄ ДЕЛЕҐАТІВ ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЇВ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

Большевики стремлять до розему і мира.

ДОРПАТ, 17. падолиста. — Нині пополудни відбуло ся перше засіданє делеґатів прибалтійських держав, в якім брав участь Максим Літвінов, бувший большевицький амбасадор в Лондоні і голова большевицької делеґації, висланої на конференцію до Дорпату.

Хоч на першім засїданю дискутовано лише про виміну полонених, зі становища Літвінова можна вносити, що бажанєм большевиків є заключити в як найскоршім часі розем і мир.

В ПОЛЬЩІ.

ПОЛЬСЬКЕ СЕЛЯНСТВО ПРОТИ ПАДЕРЕВСКОГО.

Уступленє Падеревского з уряду премієра неминуче.

ВАРШАВА, 18. падолиста. — Під теперішню пору панує політичне пересиленє. Чотири центральні групи, які утворили в соймі більшість, роблять зусиля прийти до спільного порозуміня в справі аграрної реформи.

Становище правительства стало неможливе, бо нема анї одної партії, яка була би готова вповні його підперти. Селянська партія зокрема рішила, що Падеревскі не може бути довше премієром. Деякі з найбільше впливових членів правительства, як Білінскі, Войцеховскі і заступник міністра загр. справ Скржинскі, хотіли би, щоби криза наступила як найскорше.

Тут панує сильне переконанє, що Падеревскі, на случай, коли би уступив з уряду премієра, повинен би й дальше заступати Польщу за ґраницею яко член мирової делеґації. Майже певним є, що місце премієра обіймив би теперішний міністер внутрішних справ, Войцеховскі.

Войцеховскі є давний революціонер і приятель Пілсудского. Праві пятнували його давнїйше яко большевика, але з часом він здобув довіре всїх партій своєю працею при внутрішній організації краю. В останних часах його вплив скріпив ся через відвернене страйку земельних робітників.

Падеревскі проти мира з большевиками.

ВАРШАВА, 13. падолиста (спізнена телеґрама). — Премієр Падеревські, складаючи нині в соймі звіт з внутрішного і заграничного положеня Польщі, заявив, що вправдї Польща потерпіла тяжкі жертви в боротьбі з большевиками, але вони були конечні для забезпеченя будучноти теперішних і слідуючих поколінь. Падеревскі заявив, що було неможливим заключити мир з большевиками.

У дальшім своїм звіті Падеревські представив положенє на Україні, яке назвав хаотичним. Він сказав, що на Україні мордоване і паленє є на дневнім порядку та що на Україні замордовано 10.0000 Жидів. Українські власти збувають скарги на погроми мовчанкою.

В РОСІЇ.

РЕВОЛЮЦІЯ У ВЛАДИВОСТОЦІ.

Надіють ся революції й в прочих містах східної Сибіри.

ВАШІНҐТОН, 18. падолиста. — У Владивостоці прийшло до революції, як се доносять урядові телеґрами, які надійшли до департаменту заграничних справ.

Телеґрама є коротка і не подає близших подробиць. Доносить однак, що до заворушень прийшло лише між самими Росіянами.

В урядових кругах припускають можливість, що революція має характер большевицький. Коли би сей здогад показав ся правдивий, в такім случаю треба надіяти ся подібних заворушень і в прочих містах східної Сибіри.

У Владивостоці находить ся головна кватира ґен. Ґрейвса, команданта американських війск, які находять ся на Сибіри в силї 8.500 людий.

ПОГОЛОСКА ПРО УПАДОК ПРАВИТЕЛЬСТВА КОЛЧАКА В ІРКУТСКУ.

ЛОНДОН, 16. падолиста. — Телеґрама, яку одержано з Владивостока, доносить про революцію в Іркутску і упадок правительства Колчака.

Урядового потвердженя сеї вістки доси не одержано.

Большевики заняли Омск по завзятій битві на улицях міста.

ЛОНДОН, 17. падолиста. — Бездротна телеґрама з Москви доносить, що останки армії Колчака утікають у великім неладі у східнім напрямі та що саветські війска здобули місто Янушки на схід від Омска.

Здобутє Омска попередила завзята боротьба на улицях міста, в якій саветські війска взяли поверх 1.000 в полон.

Большевики полонили в Омску 10 ґенералів.

ЛОНДОН, 18. падолиста. — Нинїшна бездротна телеґрама з Москви доносить, що большевики, здобуваючи Омск, полонили 10 ґенералів і поверх 100 инших офіцирів.

Телеґрама додає, що останки армії Колчака утікають у східнім напрямі та що саветські війска заняли ряд становищ у віддаленю 20 миль на схід від Омска. В руки саветських війк попала величезна скількість воєнних матеріялів.

Велика воєнна добича на Сибіри.

ЛОНДОН, 16. падолиста. — Большевицька бездротна телеграма доносить, що до 11. падолиста большевики посунули ся на Сибіри 333 миль наперед у прямій лінії, здобуваючи пять великих міст і територію 83.000 квадратових миль.

Саветські війска взяли в тім часі між иншими в полон один дивізійний і чотири полкові штаби та три цілі полки враз з воєнними матеріялами і амуніцією. Самого збіжа забрали большевики поверх 5,000.000 пудів.

Останні вісти доносять, що большевики уживають в теперішних битвах на великі розміри тактики ударних війск.

Потверджене вістки про упадок Омска.

ВАШІНҐТОН, 18. падолиста. — Нині одержано урядову вістку про здобутє Омска большевиками.

Телеґрама доносить, що війска Колчака опорожнили Омск дня 15. падолиста та що осідок правительства Колчака перенесено до Іркутска. Війска Колчака, уступаючи з Омска у східнім напрямі, спалили за собою мости і утворили нову боеву лінію на схід від міста.

Воєнний стан в Томску і Іркутску.

ЛОНДОН, 1. падолиста. — Одержані вісти доносять, що всеросійське правительство адмірала Колчака, яке перенесло ся з Омска до Іркутска, проголосило в Томску і Іркутску воєнний стан.

Правительство Колчака зарядило загальну примусову мобілізацію всіх мущин.

Саветське правительство помирило ся з оренбурськими козаками.

ЛОНДОН, 17. падолиста. — Одержані вісти доносять, що між саветським правительством Ленїна і оренбурськими козаками прийшло до згоди.

Саветське центральне правительство згодило ся, щоби оренбурські козаки полагодили земельне питанє після власної вподоби.

Чехо-Словаки виповіли службу Колчакови.

ВЛАДИВОСТОК, 15. падолиста. — Новий командант чесько-словацьких війск на Сибіри, ґен. Ґільза, вручив нині міжалїянтській комісії ноту, в якій повідомив її, що чесько-словацькі війска не будуть більше бороти ся в обороні Колчака, та зажадав як найскоршого відосланя чесько-словацьких війск домів.

„Військові власти омського правительства — говорить ся між иншим у ноті, — допускають ся насильств і злочинів, які переймають цілий сьвіт згрозою. Паленє сіл, масове мордованє мирних жителїв, розстрілюванє сотками осіб о демократичних поглядах або яких підозрівають о нельояльність — все те на дневнім порядку. Відповідальність за се перед народами сьвіта спадає на нас, бо ми маємо силу, але її не уживаємо на те, щоби сї злочини спинити".

На Сибіри находить ся під теперішну пору около 50.000 чесько-словацьких жовнірів. На підставі умови, підписаної з алїянтами, чесько-словацькі війска держали у своїх руках від марта Омск і Іркутск. В останних днях чесько-словацьке правительство в Празї видало приказ своїм війскам опустити адм. Колчака, якого воно вважає крайним реакціонером.

В кругах алїянтів панує затрівоженє, бо нагле відкликанє чесько-словацьких війск може спричинити на Сибіри велику катастрофу.

Армія ґен. Юденича розбита.

НАРВА 17. падолиста. — Зі здобутєм Ямбурґа большевицькими війсками армія ґен. Юденича втратила останну підставу для своїх воєнних операцій. Ґен. Юденич не є в силї ставити довше опору, бо большевицькі війска мають трикратну чисельну перевагу.

Останки армії Юденича утікають в напрямі Нарви. Саветські війска находять ся в погони за ними. Війска Юденича, які перейшли естонську границю, зістали розоружені.

Ґен. Юденич складає вину за невдачу на Анґлїю.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС, 17. падолиста. — Ґен. Юденич, якого армії грозить цілковита загибіль, складає всю вину за невдачу на Анґлїю.

Ґен. Юденич каже, що він впав жертвою зради. З головної кватири північно-західної російської армії одержано вістку, що большевики уживають анґлійських гармат і „тенків", Як доносять, сї гармати і тенки були призначені для армії Юденича, але підкоманданти ґен. Юденича попродали їх потайно большевикам. Большевики мали в подібний спосіб закупити велику скількість крісів і патронів.

Анґлїя і Франція проти дальшої інтервенції в Росії.

ЛОНДОН, 17. падолиста. — Анґлійський премієр, Ллойд Джордж, промовляючи нині в парляменті, заявив, що анґлійське правительство по нарадї з французьким заявило ся проти дальшої інтервенції в Росії.

Виказуючи, що ніхто не знає, чого центральна Росія хоче, і що всяки атаки на большевизм поза певні границї невдали ся, Ллойд Джордж заявив, що для Анґлії, яка є обтяжена своїми власними довгами, є річею неможливою в безконечність фінансувати домашну війну в Росії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

В ОБОРОНІ ПРАВДИ.

Деякі українські ґазети в Злучених Державах і в Канаді подали видумку, пущену в кореспонденціях з Парижа, що **др. Василь Панейко,** делеґат галицької України і заступник голови української мирової делеґації в Парижи, заявив на послуханю перед Найвисшою Радою (в якій були: президент Вілсон, премієр Ллойд Джордж, премієр Клемансо і італійський міністер заграничних справ Сонніно), **що він „хоче, аби Галичина належала до Польщі".**

В тих кореспонденціях писало ся дальше, що через ту заяву д-ра Панейка справа галицької України „програна".

Ми в сю видумку з Парижа не вірили, бо знали, що др. Панейко був одним з провідників боротьби проти польского панованя в галицькій Україні; але нічого в тій справі не писали, вижидаючи виясненя з компетентного жерела.

Тепер довідуємо ся з цілком достовірного жерела, що се, що писали ті париські кореспонденти, а властиво один кореспондент, **є дійсно злобною видумкою, пущеною для особистих порахунків з противником.**

Довідуємо ся з цілком певного жерела, що др. Василь Панейко на Найвисшій Раді абсолютно не складав жадної заяви, щоб уцімто він хоче, аби Галичина належала до Польщі, але противно — весь час все і всюди поборював думку якоїнебудь спільности між Галичиною і Польщею.

На запит президента Вілсона і премієра Ллойда Джорджа др. Панейко заявив, що галицькі Українці хотять бути зєдинені із Соборною Україною, а колиб уже безумовно мусіли вибирати між приналежностю до Польщі або приналежностю до иншої держави, то вибрали би кожду иншу державу, тільки не Польщу.

Сї слова — пишуть нам — др. Панейко сказав на Найвисшій Раді і повторив їх зараз та пояснив премієрові Клемансові, а на другий день, на авдієнції у нього ще раз йому повторив і мотивував. Опісля ще і в окремім листі до нього подав історичні і політичні причини сього становища галицьких Українців у відношеню до Польщі. Крім того заступав се становище також і на авдієнції у французького міністра заграничних справ Пішона, та взагалі у всіх заявах словом і письмом.

Чому таку клевету пустили на д-ра Панейка кореспонденти чи там тільки один кореспондент?

Чому нападають на нього і критикують його **за слова, яких він ніколи не сказав ані не писав і навіть не думав ані казати ані писати?**

Чому ті кореспонденти, **чи той один кореспондент** допускаєть ся такої несовісности?

З ніякої иншої рації, тільки з якоїсь особистої пімсти. За сю клевету підозрінє паде передівсім на д. Меґаса, котрий і без того накидав ся в нелюдський спосіб у своїх кореспонденціях з Парижа на д-ра Панейка.

Як тамті напади так і сей напад з видуманою заявою у справі галицької України є безсоромним оклевечуванєм безвинного чоловіка; оклевечуванєм, яке повинно бути напятноване публично громадською думкою.

Правда, що д. Меґаса усунено з української делеґації і правда, що др. Панейко і другі члени української делеґації, пізнавши д. Меґаса, не могли належати до його приклонників, однак д. Меґас, коли хоче брати участь в громадській роботі, повинен знати, що в громадських справах треба руководитись громадськими справами а не особистими, а також правдою а не неправдою. Хто сеї засади не держить ся, то вкінци тільки собі шкоду приносить, а не кому другому.

ДО НАСЕЛЕННЯ ВСІЄЇ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ.

Селяни, робітники і весь Народе України.

З подиву гідним завзяттєм ось уже два роки Українське Військо одбиває напади то червоних то чорних ворогів, що насовують ся з Москви, аби підбити під своє панування Український Народ.

Голод і нужда, що часом доводить ся терпіти, не зневірили оборонців свободи нашої Республіки і міцною стіною стоять вони все таксамо віддано і щиро перед напором, спершу большевицьких, а тепер добровольчеських банд, котрих кровава робота ще не забута.

Тисячі ограбованих господарств; спалені села; люди, що живими закопувались в землю; зґвалтовані дівчата; убиті батьки, брати і сини — всі ті злочинні вчинки, як живі стоять перед очима нашого многострадального народу.

Безсоромно, облудливо, брехливо підходять сі нові кати і, підкравшись, силкують ся здавити нас, силкують ся скористати з тих успіхів, що ними покрило свій славний шлях наше Військо. То називаючи нас большевиками, з котрими билось до повної побіди наше Вояцтво; то простягаючи свою криваву руку до порозуміння, сі нові хижаки всякими способами старають ся захистити чужу національно нашому народови московську зграю чорносотенців і забезпечити їй панування над долею Українського Народу.

Важкий шлях, Народе України, до твого щастя... Тернем встелюють його Твої вороги і як дикі звірі вичікують хвилі, колиб кинутись на Тебе і своїми забрудненими пазурами впитись в Твоє молоде тіло та ссати з нього Твою сьвяту кров. А Ти, зневірений і утомлений блукаєш серед сього бруду чуток, провокацій, підлесливих обіцянок, котрі тільки розпорошують Твої сили і розбивають дух Твій. Зневірю, розчарованню не може бути місця в часи, коли на довгі літа вирішуєть ся Твоя доля, Твоє щастє і Твій добробут. Тільки міць, єдність і тверде непохитне стремлїннє до повної незалежности і свободи може бути нашим побратимом.

Твердо памятай і віруй, що Верховний Уряд Твій, та Міністри ним признані, розпочавши боротьбу за інтереси Народу України проти клятої гетьманщини і подолавши непридатний та ворожий нам большевизм, не припинили і не припинять боротьби проти всіх насильників, були-б то большевицькі чи добравольчеські банди грабіжників, доки не забезпечать повної свободи, незалежности та добробуту Народови України.

Верховний Уряд Республіки, Директорія, — під моїм головованнєм, складаєть ся з членів — професора Ф. Швеця та А. Макаренка. Між Директорією та Радою Народніх Міністрів є повна згода й порозуміннє щодо правовання Державою нашою.

Найтяжша хвиля боротьби не зупинила праці Українського Правительства на користь добробуту Батьківщини. Уряд Української Народньої Республіки знає, що все, що здобуто Українським Народом в революційній боротьбі, повинно належати народови і тому, щоб збудувати міцну та вільну Українську Республіку, в програму своєї діяльности покладає такі підвалини:

Перша підвалина: самостійність і незалежність Української Народньої Республіки; —щоб ніхто з близьких та далеких сусідів не замахував ся на самостійне державне життє та добробут Українського Народу.

Друга підвалина: передача земель казенних і всіх великих власників без викупу до рук селянства.

Третя підвалина: цілковите забезпечення робітничої кляси, як того вимагають інтереси самих робітників та інтереси Республіки; 8-годинний робочий день і обезпечення робітників.

Четверта підвалина: загальне, рівне, тайне, безпосереднє, пропорціональне право вибирати своїх представників до всіх Установ Народньої Влади.

Щоб остаточно, збудувати та завершити будівлю Української Держави, Уряд Республіки при першій змозі скличе велику державну раду — яка прозветь ся **Українським Парляментом** з установчими функціями, до складу якої увійдуть представники самих широких кругів українського громадянства. Сей Парлямент, а не хтось инший, розвяже справу нашого державного устрою та дасть нарешті спокій, лад і силу Державі.

Військо Українське, обороняючи інтереси народу, мусить провадити і далі визвольну боротьбу. **Разом з ним борють ся і наші брати Галицькі Українці** (а не австріяки, як клепчуть дурні люди); борють ся, щоб спільними силами здобути красшу долю для всіх нас, синів Соборної Єдиної України.

Селяни, робітники, і весь народе України.

Не вірте новим окупантам України денікінським добровольцям. Се ті „гетьманці", які торік катували Вас контрибуцією, тільки в иншій шкірі. Вони разом з російськими поміщиками та жандармами хотять знову запрягти Вас в панське ярмо; відібрати від Вас землю; вони хотять знову завести царизм, який дусив нас сотні літ. Сі чорносотенці розпускають чутки, нібито ми, Українці, ідемо разом з ними. Се брехня!

Будьте сьвідомими; не ймить віри нікому, хто дурити-ме Вас, що ніби Петлюри і його війська вже нема; що українська справа вже загинула. Петлюра, Українське Республіканське Військо, Українське Соціялістичне Правительство є! Вони житимуть і працювати-муть доти, доки жити-ме лицарський свободолюбний Нарід Соборної України і ще добре дадуть ся в знаті всім його ворогам.

Не тратьте-ж духа; шукайте правди у своїй громаді і знайте, що за Вашою допомогою всіх наших ворогів буде розтоптано в пень, а ми, запанувавши у своїй сторонці, збудуємо таку Державу, де ми, — Нарід сам, буде правити своїм життєм.

Розум і совість, зброя і праця — запорука сьому.

В с т а в ц і, року 1919, дня 17, місяця вересня.

Головний Отаман всїх Війск Української Народньої Республіки **Петлюра.**

РЕПРЕСІЇ БОЛЬШЕВИКІВ НАД СЕЛЯНСТВОМ.

Козятин(24. вересня. — Большевики, які залишали Лївобережну Україну, віддавали селянство, яке не йшло спільним з ним шляхом, на жорстокі кари, включно до знищення сіл.

Особливу увагу большевики звернули на місто Іванці, прилуцького повіту, на Полтавщині. Лишаючи м. Іванці, большевики надіслали до міста кінний розїзд із 6 людий за реквізицією оброку, але селяни не дали, а червоноармейців забили за їх попередні грабунки. Тоді загін, одержавши відомости про вбийство червоноармейців, розпочав наступ на м. Іванці і почав його обстрілювати з гармат і кулеметів. Селяни зорґанізували загін і вступили з большевиками в боротьбу, але під переважаючими силами примушені були залишити м. Іванці, **де большевики вчинили страшну розправу з селянами. Большевики перш за все підпалили село з ріжних кінців. Огонь хутко обхопив 360 хат, стирти хліба і сїна і в декілька хвилин знищив село. В огни також погибло богато худоби. Крім того червоноармейці обурені проти селян хапали в хатах і на улицях жінок, дітий і старих і кидали їх в огонь.**

На протязї кількох годин в м. Іванцях було справжнє пекло. Гарне колись місто знищене зовсїм і виявляє з себе пустиню.

Зруйнованнє Лївобережної України.

Вінниця, 23. вересня. — Большевики, залишаючи Лївобережну Україну, значно її зруйнували. Не задовольнившись награбованим майном, большевики руйнували водокачки, мости. Так зірвано мости через Ворсклу (коло Лїщинівки) через ріку Псьол (коло Кобеляк). Водокачки на вокзалах: Люботин, Полтава, Кременчук, Лубни, Гребінка, Яготин, Ворожба, Богодухів і инших зруйновані.

ЯК ЖИВЕ БІДНЕ НАСЕЛЕННЄ У ЛЬВОВІ.

(З львівського дневника „Вперед" з 19. жовтня с. р.).

Европейська та сьвітова лїтература мають потрясаючі твори про життє пролетаріяту великих промислових міст.

Та всї твори вчених ґеніяльних письменників, писані чудовим стилем і формою, уступають перед одним твором, яке малює життє пролетаріяту, таки у нас, у Львові.

Маю на думці видану перед 20 роками брошуру тов. С. Вітика про те як живуть львівські сторожі. Нї сам автор нї простий його стиль не можуть щодо форми рівнати ся із Сомбартом, Верленом чи Ґорким, але перевисшують їх зібранием страшного, майже не умовірного матеріялу про те, як живе та мешкає 50.000 найнизших верств львівського населення, сторожі у Львові. Галицька преса промовчала ту брошуру. І нї офіціяльна наука, нї статистика, нї наші краєві та комунальні політики до сеї справи ніколи не повертали.

Про те як живе; як мешкає; як відживляєть ся; на що хорує, та як вмирає львівське населеннє, нема у нас ніодної книжки.

Львівський маґістрат час від часу тільки подасть цїнник привезених на міський торг товарів або занотує число хорих на шкарлятину чи кір. Публика спокійно прочитає та без ніякої задуми перейде до своїх звичайних буденних справ. Нї маґістрат, нї ширша публика, нї навіть преса не знають, що долягає містови; що болить його населеннє; як йому помогти; що зробити, щоб піднести саме місто, його культуру, його значіннє, та яких вжити шляхів і способів, щоб оминути прикрі і страшні нераз наслідки байдужности та безрадности на полі комунальної політики.

Тепер таксамо і преса і міська рада і маґістрат, — всї признають, що населенню важко жити; що треба поправити якось, та ніхто не знає шляхів нї способів, як сьому зарадити; що більше, ніхто не знає навіть дійсного стану, у якому знаходить ся населеннє Львова, і як жиють його поодинокі верстви.

Маґістрат нї його статистичне бюро не подають числа безробітних ані загально ані в поодиноких заводах; не згадують нї словом про зріст чи упадок платнї; не ведуть евіденції вільних мешкань; а вже зовсїм не інтересують ся тим, як виглядають мешкання; кілько людий мешкає в одній хаті; як та в якій скількости їсть населеннє; кілько видає зі свого буджету на осьвіту, на харч, на одіж, мешканнє і т. д.

Не диво, що пуста, не цікава є комунальна політика львівського маґістрату; що зводить ся вона до дешевих демонстраційних шопок, без змісту, без цїли і програми, бо се заступають або нарікання, або сакраментальні заклики та впевнювання про добро, а навіть щастє, яке чекає львівське населеннє, коли станеть ся се, або те.

Як живе робітниче населеннє при улиці Слонечній, Під Дубом, Жовківській, Сенявській, Біжничій і сумежних — про се нема згадки. Як виглядають мешкання; кілько душ мущин і жінок, дітий і старців спить разом в одній кімнатї, — про се теж ніхто не журить ся.

Адже спеціяльностю Львова є мешкання т. зв. „кутом". У Львові дивують ся, коли робітник шукає окремої кімнати. „От, щоби було де переспатись" — такі слова чуєть ся нераз з уст самих робітників, збайдужілих на все.

І се не диво. Візьміть до рук якунебудь львівську ґазету, приміром „Век Нови" з 17. жовтня с. р. і читайте в оголошеннях: „Дам 500 кор. за найденнє 1 покою і кухнї", „Провіянтом плачу за 1 або 2 покої з кухнею", „1000 кор. і 2 пари черевиків дам за вишуканнє 2 покоїв і кухнї для бездітної родини". „Дам 500 кор. і тютюн за відступленнє 1 покою і кухнї". **„Одної кімнати і кухнї, може бути тільки й один покій, пошукує бездітна родина. Ціна обоятна".**

Чи дивуватись тепер львівській спеціяльности „кутом"? Чи не сором се для львівського маґістрату?

А як виглядає апровізація міста, які цїни споживних средств?

Дуже інтересні, от хоч би приміром із середи, 15. жовтня с. р., з першого дня по знесенню максимальної тарифи: **бульба 100 кг. — 250 кор.** (за максимальної тарифи 80—100 к.), мясо 1 кг. 24—32 к. (м. т. 17 кор.), хліб 1 кг. 20дкг. 25—28 кор., риба 1 кг. 30—35 кор., **1 цитрина 1 кор. 60 сот.,** цибуля 1 кг. 6 кор., **сірники** (пуделко) **50—70 сот.** і т. д. **Про дрова чи угле нема навіть згадки; тих не дістанеть ся і за великі гроші, бо не має їх сама зелїзниця та просмилові підприємства.**

Як жеж тут жити робітництву й урядництву? Статистичних зіставлень буджету робітника; його доходів і видатків на життє не мають шановні референти тимчасової міської ради, та впрочім, се, здаєть ся, їм навіть непотрібно, коли на своїх засїданях, от хоч би останнім з четверга 16. жовтня с. р., на дурно шукав би хтось за дискусією або ухвалами в таких справах.

Се і трудно вимагати, коли сама міська рада здеґрадувала себе до ролї якогось філянтропійного комітету, який навіть через кооптацію може здобути собі повагу законодатної та адміністраційної власти.

Дивно, що спокійно толерують се власти, а ще більше, що байдужно **дивить ся на сю забаву саме львівське населеннє.**

НАШІ ПОЛОНЕНІ НА СИБІРИ.

Спис полонених Українців офіцирів, які находять ся в Омску на Сибіри:

Юркевич Михайло, радник скарбової дирекції з Кольбушової; Іванчук Рудольф, ґеометра із Сокаля; Ситник Франц, урядник банку зі Львова; Питлик Володимир, ґімназ. професор з Яворова; Підгородецький, правник зі Львова; Яхтарович, правник зі Сасова; Лїсний Іван, податковий урядник з Перемишля; Негребецький Богдан, медик, син священика; Салагуб Федь, правник із Сокаля; Кравчишин Мирослав, ґімн. проф. зі Стрия; Созанський Осип, нафтовий урядник з Дрогобича; Мацюрак Кость, правник з Куликова; Кошулинський, банковий урядник; Гарас Михайло, правник з Буковини; Коцюба Дмитро, медик з Дрогобича; Максимович Антін, урядник маґістрату з Дрогобича; Дзуль Іван, студент фільософії з Долини; Бордуляк Тит, правник з Ходачкова; Макух Ілько, правник з Поморян; Бомерсбах Пилип, аптикар з Перемишля; Кизима Стефан, правник з Гаїв коло Львова; Ґермах Луць, правник з Чортківщини; Орза Володимир, ґімназ. професор з Буковини; Крук Дмитро, банковий урядник зі Збаража; Чикета Яків, правник з Семиковець коло Підгаєць; Семотюк Остап, ґімн. абітурієнт з Заболотова; Загимовський Михайло, ґімн. абітурієнт із Снятина; Івасів Гриць, нар. учитель з Чортківщини; Андрусевич, технік зі Станиславова; Марцінків студент рільничої академії; Колодрубський Адам, студент фільософії з Коломиї; Гордій Михайло, правник з Тернополя; Івонческуль Іван, студент фільософії з Буковини; Цісик Юліян, купець зі Струсова; Шараварків Михайло, правник зі Львова; Яхно, інжинір; Шкабрій Михайло, нар. учитель; Цапів Федь, маляр з Надвірни; Олексюк Андрій, судія з Лопатина; Хима Микола, судія з Перемишля; Іваненко Гриць, правник з Дрогобича; Галас, правник, Шульга, правник; Крижанівський Евген, правник; Крижанівський Ізидор, нар. учитель; Бих Микола, адвокат з Перемишля; Крушельницький, судія з Самбора; Михайлишин Василь, абітурієнт з Долинщини; Шматера, лїсничий з Буковини; Гайдук Роман, з Перемишля; Борисюк Микола, почтовий урядник з Надвірної; Артимович, правник зі Самбора; Барен Володимир, адвокат зі Львова.

THE PROBLEM OF EAST GALICIA.

Special cable to The Christian Science Monitor from its correspondent in Paris.

PARIS, France. November 13.— It is hoped that the Galician problem will shortly be solved, as the United States, France, Japan, and Italy are in accord as to awarding Galicia to Poland provisionally and to leaving the League of Nations to decide when to hold a plebiscite. The British have refused to accord the sovereignty of Galicia to Poland for an indeterminate period, asserting that Galicia's population is more than half Ruthenian, while the Poles are in a considerable minority. Mr. Lloyd George has proposed letting Poland have Galicia for five years and at the expiration of this period having a plebiscite. The Poles, however, refuse these terms, saying that such arrangements insure a political campaign until 1924, the time of the plebiscite, and the Premier, Ignace Jan Paderewski has asserted both Poles and Ruthenians would be busy with propaganda, and there would be a general period of unrest. Britain remains firm, preferring to await events from Russia.

It is believed that the plan of permitting Poland to administer Galicia temporarily until a decision is reached by the League of Nations will eventually be accepted, as Galicia cannot remain in suspense.

UKRAINIAN SOCIALISTS DEMAND NATIONAL INDEPENDENCE

In the important International Socialist Congress at Lucerne, Switzerland, which had for its object the reconstitution of the "International," four delegates from Ukraine had taken part.

Before the plenary session the four Ukrainian delegates delivered a declaration to all the members of the Conference, in which they expressed their point of view. Here are a few extracts:—

"An immediate and just solution of the Ukrainian question has become indispensable. Not only the fate of such a vast and rich country, having a unique geographical position, is of the utmost importance in present difficulties, but the solution of this problem is the key to the solution of the problem of Eastern Europe. In fact, if the Ukraine again becomes a part of Russia, the existence of other States on the territory of former Russia becomes a delusion. If, on the contrary, the independence of the Ukraine is guaranteed, the question of old Imperialist Russia is settled. This is why the Ukrainians always include the question of their independence as a part of the general problem.

"The recognition of the Ukrainian Republic as an independent State is emphatically an act of the popular will, and this act ought to be held inviolate by all those who recognize the principle of free disposition of the people. This recognition does not imply, of course, the abandonment of ties which may be estblished between the Ukrainian Republic and the other States now being formed in Eastern Europe. If the economic or political situation demands co-operation or a rapprochement in the form of a Customs Union, commercial agreements or a confederation of the States of Eastern Europe, they will obviously bring about the formation of these ties. The Ukrainian democracy will not oppose them when circumstances show them to be possible and useful. But it does not wish, under the guise of economic ties, to be subject to illegitimate exploitation by another country as it was by former Russia. Futher, it does not desire that federation serve as a mask to endeavors to restore the old Russia.

"In order that the Ukrainian people may be free to dispose of their fate, their will must be free from all foreign interference. Their preliminary demand is the recognition of the independence of the Ukrainian Republic.

(From London weekly "The Ukraine", Sept. 6, 1919)

Родимці!

ТЕПЕР Є ЧАС, В КОТРІМ НЕ ТІЛЬКИ ОЩАДНОСТЮ І ПРАЦЕЮ, АЛЕ ТАКОЖ ВИКОРИСТАНЄМ ЧАСУ І КУРСУ ГРОШИЙ МОЖНА СЕБЕ І СВОЮ РОДИНУ ЗБОГАТИТИ.

ТОМУ СПІШІТЬ СЯ З ВИСИЛКОЮ ГРОШИЙ СВОЇЙ РОДИНІ АБО ДО КРАЄВИХ БАНКІВ, А КОЛИСЬ БУДЕТЕ НАМ ВДЯЧНІ ЗА ДОБРУ ПОРАДУ.

НАШ БАНК РУЧИТЬ ЗА ВИСЛАНІ ГРОШІ І ЇХ ЯК НАЙСКОРШЕ ДОРУЧЕНЄ.

ГРОШІ ВИСИЛАЄМО ПО ДЕННІМ КУРСІ.

Просимо звернутись до нас по інформації, котрих кождому уділимо охотно і безплатно.

JOHN NEMETH STATE BANK,
1597—2ND AVE., COR. 83RD ST.,
NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР УКРАЇНЦІ!
З ВИСИЛКОЮ ГРОШИЙ УДАВАЙТЕ СЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ АҐЕНЦІЇ І КАНЦЕЛЯРІЇ

С. МИЛЯНОВИЧ І ВАЙЛ КО.

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ПО НАЙНИЗШИМ КУРСІ **ГАЛИЧИНИ**

СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ПІД ЦІЛКОВИТОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ.

З причини, що курс гроший часто змінясь, длятого найлїпше буде, як вишлете до нас висилку гроший в долярах, а по отриманю МИ ВАМ ВИШЛЕМО ДО КРАЮ ТІЛЬКО КОРОН, ЯКИЙ БУДЕ КУРС ТОГО ДНЯ ЯК ОТРИМАЄМО ВІД ВАС ГРОШІ.

БУДЬТЕ ПЕВНІ, ЩО ЧЕРЕЗ НАШУ

УКРАЇНСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ І АҐЕНЦІЮ

зможете все таньше вислати гроші як через других чужиницьких аґентів або банкерів.

ХТО ВЖЕ МАЄ ПАШПОРТИ, спродаємо шифкарти на найліпші кораблї по цінї стисло компанїйній.

ЯК ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ ДО КРАЮ, то підіть на свою почту і випишіть виразно почтовий (Монi-Ордер) на імя:

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,
193 Grand Street, Jersey City, N. J.

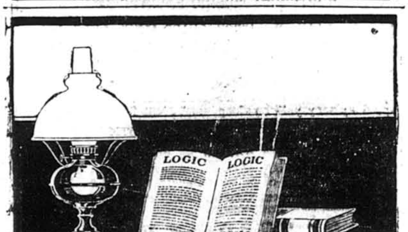
ATLANTIC NATIONAL BANK

продавав вчера чеки і монi-ордери по слїдуючих цїнах:

1000 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН	$16.00
1000 ПОЛЬСЬКИХ МАРОК	27.00
1000 ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИХ КОРОН	26.00
1000 РУМУНСЬКИХ ЛЕВІВ	40.00

Гроші вислані тепер будуть виплачені в краю перед Різдвяними сьвятами. 137-49

257 BROADWAY NEW YORK CITY
один бльок від Chamber ул., напроти Сіти Гал.

СЬВІТЛО ДЛЯ ЧИТАНЯ

Rayo лямпи є льогічно оправдані для читаня, бо меньше висилюють очи і їх кошт є дешевший. Дають милу, здорову і вигідну услугу.

Rayo лямпи не видають сопуху анї чаду, легкі до засьвічуваня, бо не потреба знимати скла нї умбри, легкі до наповнюваня, зміни кнота і чищеня.

Зроблені з правдивої мосяжи і нїкльовані, а їх тривалість є довга. Нема лїпших за нїякі гроші. Висше 3,000.000 в ужитю.

Aladdin Security Oil дає найлїпший результат.

STANDARD OIL COMPANY
(New Jersey)
Newark New Jersey

Rayo LAMPS

ЧОЛОВІЧЕ---

Будь осторожний перед затвердженем!

Чи чуєте по їдї немов би кусень олова лежав в вашім жолудку? Єсли так, то є се признакою, що соки травленя не кружать належито, або нема їх скільки потреба, аби розпустили ваш покорм, і в жолудку позістає нестравлена їда. Наслїдком сего наступає запір, котрий потягає за собою брак апетиту, заворот і біль голови, язик покриває ся білою поволокою, і повстає неприємний запах з губи. Чуєте ся отяжілим і знеохоченим до житя. Не пийте гіркої соли, не уживайте жадних пігулок, бо вони викликують страшні жолудкові корчі, почім в короткім часі вертає назад стара біда, ЗАПІР. Освободїть себе від тих клопотів раз на все уживаючи наше КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ, одну ложку по кождій їдї і перед спанєм. Побачите, що наступить дійсно чудесна зміна. Не позаздростите другому, що заїдає собі смачно. Наше КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ заострить ваш апетит, станете знова різьким, веселим, кріпким, охочим до працї і забави.

Наше КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ, се найлїпше средство на клопоти жолудка і на загальне скріплене організму. Поручаємо його яко найуспішнїйше средство для мущин, женщин і дітий.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ є затверджене в відділї Департаменту Патентів Злучених Держав в Вашінгтонї, Д. К. Цїна бутельки тільки $1.35. До набутя в аптиках, в українських складах, у аґентів, або просто від фабрикантів і властителїв:

Запамятайте собі сей образець, аби Ви знали як виглядає правдиве Кальварійське Вино Лічниче.

D. WROBLEWSKI & COMPANY, M-3
Одинокі фабриканти
196 E. Fourth St., New York, N. Y.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школї або в своїй хатї під нашою дирекцією; старанна, цїлковита і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЬОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

ЖМІЄЧНИК є одним з найлїпших домашних ліків і певним средством проти ревматизму, болїв плечий, коленя і болїв грудий. Є помічне на болї голови, на болї суставів у рук і ніг, на легкий паралїж карку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносіть ся до ґенерального аґента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 38ч—

MIKE FEDIW,
3 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

УКРАЇНЦЇ

приїзджаючі до НЮ ЙОРКУ найдуть чисті новоуладжені КІМНАТИ за 4 до 5 долярів тижнево. 36,8

Менаджер говорить по українськи.

Всї інформациї в справі **пашпортів** і **карт корабельних** удїляєсь даром.

STEAMSHIP AGENCY,
11 — 3rd AVENUE, NEW YORK, N. Y.
Між 7-ою з 8-ою улицею.

ПОТРЕБА СЕЙЧАС

до **MAIN ISLAND CREEK COAL CO., OMAR, W. VA.**

майнерів і робітників з фамілїями і самотних. Наші майни нові, угле до 8 стіп високе, без газу, добрі повали, води нема, платня досконала. Помешканя дуже вигідні. Кождий Українець коли немає роботи, нехай сейчас приїзджає а це пожалує. В нашім офісї розмовитесь по українськи. Голоситись треба до: 127сч2

R. C. SCHRADER,
617 — 9th St., Huntington, W. VA.

ЧУДОВЕ ШИЛО ДО ШИТЯ.

Сим шилом можете направляти чоботи, упряж, торби. Воно шиє сильно і добре, так як машина. Коштує враз з 20 ярдовою шевською дратвою, 2 голками і інструкцією лише $1.00; 7 шил за $5.00. Вдоволене запевнюєсь. Замовіть сейчас. Пошукєсь аґентів.

NATIONAL SALES CO., Dept. 124, Sta. D., Box 90, New York, N. Y. 108—

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповіданя, байки, казки, поезії, співаники, молитвеники, образи патріотичні, релігійні і много инших річий. Пишіть по катальоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 66ч
168 E. 4th Street. New York, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
115 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2588.

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА

АПТИКА І ДРОҐУЕРІЯ

МИХАЙЛО УГОРЧАК,
(Давнїйше C. J. McCloskey)
216 Washington St., cor. Sussex St. Jersey City, N. J.

Приладжує ліки після лікарських рецепт скоро, сумлїнно і по умірковaній цїні. Має на складі великий засіб ріжнородних зел і корінів, всі американські і заграничні патентовані ліки, масти, пілї і т. и., великий вибір перфум, пудрів і других косметиків і взагалї все, що входить в обсяг аптики і дроґуерії. **Морожене і Сода.**

Довголітна практика і фахові державні дипльоми дають найкрасшу запоруку сумлїнної, скорої і гречної обслуги. 107ч—

Отворене кождого дня в тижни включаючи неділї і сьвята від 8-ої год. рано до 11-ої вечер.

ФІЛЬВАРОК

НА ПРОДАЖ В НЮ ДЖЕРЗИ.
Небувала нагода для 2 партнерів.

111 АКРОВЕ господарство, з чого 90 акрів чистої землї, дуже плодовитої, на котрій всьо ся родить, решта добрий ліс і пасовиско, 2½ акра саду, 14 штук худоби, 100 курий і качок, 8 рослих безрог, 22 кусники машинерії, майже нової. **500 бушлів кукурузи (зерном), до 250 бушлів вівса, жита до 150 бушлів,** до 100 бушлів бульби. **10 БУДИНКІВ, всі добрі,** дім на 8 румів, майже новий, **10 акрів жита (озимине) засїяно,** 50 тон сїна, до 30 тон соломи, приходу за молоко до $200.00 місячно, з Ню Йорку їзди 1 година і 48 мінут. Цїна $8.350, готівки треба $5000, решта на сплату. Голоситись до: 137-38

V. MAZURKEWYCH,
120 — 2nd Ave., NEW YORK, N. Y.

РЕВМАТИЗМ **ВІЛЬНЕ НА 60 ДНІВ**

Корчевий біль, невральгія, паралїж, катар, дихавиця, бронхітіс, нервовість, спазми, утруднене травлене, біль голови, безсонність, слабе плече, брак сили, гемороїди, запір, скрофули, сільний квас, гнилі рани, дрощі, водна пухлина, недуги каменя, міхура, утроби і кишок, хороби мужеські або жіночі, напухненя і т. и. та загальні болї.

ҐВАРАНЦІЯ — Пришлїть тепер 10 цнт. а депозит в квотї $4.98 заплатите листоношови при відборі паска. Носїть його через 60 днів, а коли би Ви не були вдоволені, зверніть його до нас а ми Вам звернемо $4.98. Адресуйте до Ukrainian Dept., 35ч—

A. P. OWENS,
152 W. 14th ST., NEW YORK.

ЖОЛУДОК УБИВАЄ ЖИТЄ ЧОЛОВІКА

Много терпінь від болїв жолудка, нестравности, запору, нервовости, болїв голови, заворотів, битя серця, болї в крижах і членах тіла, вичерпанє, утрати апетиту, ревматизму, долягливостий нирок, печінки і міхура, недуг скірних і недуг упірчивих, коли їх лїчить ся штучними ліками, убивають жолудок.

Хтоби не завинив в тім згляді і як довготревалою булаб недуга, наше комбінаційне лїчене дає скору поміч. Не чекайте аж знищить ся цїлий організм. Голосїть ся сейчас а X-Ray докаже Вам правду. Не вгадуєсь, бо знаємо своє дїло. Вам залежить на скорім вилїченю ся. 132ч41

Пацієнти голосять ся до нас зі всїх частий краю. Порада даром.

PENN LABORATORY,
708 PENN AVENUE,
PITTSBURGH, PA.
ГОДИНИ: від 9. рано до 8. вечер. в неділї від 9. до 12. в пол.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

7.45

Іш. з 21 камінями ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИННИК для мущин і жінок накручує ся без ключика, позолочуваний, з ґваранцією на 20 лїт, подвійні коверти красно вирізані. Ходить безуслівно точно і є спеціяльно зроблений для людий, котрі роблять при желїзницях, і ґварантує ся на 20 лїт. Незвичайна нагода, — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за послїплатою (C. O. D.) $7.45 і за зворот пересилки, в тим привілєйом, що кождий може його оглянути, і єсли йому це подобає ся — то тодї не потребує платити анї одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочуваний ланцюшок з дармовисом додає ся даром до кождого годинника. 129ч—

EXCELSIOR WATCH CO.,
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

ФАРМИ! ДОБРІ ФАРМИ!

В НЮЙОРСЬКІМ СТЕЙТІ КОЛО МІСЦЕВОСТИ РОМ.

1) Фарма, 204 акри, будинки 1-шої кляси, нові, ліс грубий, сад овочевий, 27 штук худоби, 2 конї, 100 курий, 8 безрог, машини нові до поля, зі всім, що находить ся на сїй фармі, кромі форнїчів, що в хатї.

Цїна $10.090, вплати $5.000, решта на сплату по 200 на рік, пять процент.

2) Фарма, 110 акрів, будинки 1-шої кляси, нові, сад, грубий ліс, 2 доми, стодола, стайня, ґерач, 8 штук худоби, 4 конї, 8 безроги, стадо курий, машини до поля, зі всім, що тільки є на сїй фармі.

Цїна $6.800, вплати $3.500, решта по 100 на рік і 5 процент.

3) Фарма 50-акрова, 41 акрів орацого поля, 9 акрів грубого ліса, дім новий на 7 кімнат, нова баня, 7 тонів сїна, 2 молоді конї, машини до поля, вирентована земля і т. д.

Цїна $3.300, вплати $1.300 і $100 на рік і 5 процент.

4) Фарма 50 акрова, 35 акрів орацого поля, 15 пасовиска з лісом; новий дім, баня, курники, хліви, 5 коров, 1 кінь, стадо курий, сад овочевий, 2 милї від міста, на дуже веселім місци. 135чс39

Цїна $5.000, вплати $3.000 і $100 на рік з 5 процент.

Родимцї! Хто тільки має намір купити фарму правдиво, через свого чоловіка, Українця, то я маю добрі знайомі фарми продуктові кол оміста, небільше як 7 миль від міста Ром, Н. Й. Стережіть ся парцеляційних фарм, бо тут уже в Ром богато покупили фарми з тої парцеляції. Тут ся купує як звичайно у нас в старім краю, як хто купить, то там бачить доокола фарму обфенцовану дротом, а що є на фармі, то зі всїм є до продажи, кромі форнїчів, що в дома.

Пишіть або телеґрафуйте до мене а я поможу вам з цїлого серця купити добрий ґрунт. Тут є файно і тепло.

JOHN LAWRUK,
306 SO. MADISON STREET,
ROME, N. Y.

НОВА СИЛА, НОВЕ ЗДОРОВЛЄ, НОВА, ЧИСТА КРОВ ЗА ДВА ЦЕНТИ.

Коли Ви терпите на жолудкові або ниркові долягливости, цїлковите ослабленє, безсонність, болї голови ревматизм, запір, нестравність, утрату апетиту, болї в крижах, нервовість, нечистоту крови, то JUVITO, сей досконалий зїльний обновитель здоровля, дасть Вам певну і скору поміч.

Вишлїть 1 доляра на одну або $5.00 на 6 коробок сего чудового ліку, або, коли хочете спробувати перед замовленем, пришлїть нам свою адресу в 2-цент. листї, а ми вишлемо Вам відворотно, без нїяких зобовязань

ЗОВСІМ ДАРОМ.

дозу на 3 днї лїченя. 130-42

JUVITO LABORATORY,
SOUTH HILLS BRANCH 25,
PITTSBURGH, PA.

УКРАЇНЦЇ **УКРАЇНЦЇ**

НЕ ГАЙТЕ СЯ.

НАДХОДИТЬ РІЗДВО ХРИСТОВЕ, ДЕНЬ ЗАГАЛЬНОЇ РАДОСТИ ВСІХ.
ЧИ БУДЕТЕ БАЙДУЖІ НА ТЕРПІНЯ І НЕДОСТАТКИ ВАШИХ РОДИН У СТАРІМ КРАЮ?
ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ ПІД ПОВНОЮ ҐАРАНТІЄЮ.

НАЙДЕШЕВШЕ, НАЙСКОРШЕ І НАЙБЕЗПЕЧНІЙШЕ

Доручуємо власноручні підписи тих, що відбирають гроші у старім краю. Всякі поради даром.

STANDARD BANK
ДАВНІЙШЕ LEDERER'S BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ДО ВАШИХ ПРИЯТЕЛІВ В КРАЮ

ПОЛЬЩІ, ГАЛИЧИНИ, БУКОВИНИ, РУСИНІЇ І ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ

можемо переслати гроші з повною порукою. Наш чек буде пересланий до Ваших своякiв або приятелів до кождої части повисше поданих країв. Чеки в долярах, левах, марках або коронах по найнизших щоденних цїнах. 109,10ч—

NATIONAL NEWARK AND ESSEX BANKING COMPANY,
NEWARK, N. J.

Найстарший і найбільший банк в стейтї Ню Джерзи. Оснований 1804 р.

ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ!
НА СВЯТА!
55 корон за 1 доляра

ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ТЕЛЕҐРАФІЧНО
ҐВАРАНТУЄМО КОЖДИЙ ЦЕНТ
Пишіть або приходіть до:

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ
GOLDBERGER & GOODMAN, BANKERS,
136 EAST 42nd STREET, NEW YORK, N. Y.

ДЛЯ ТИХ, ЩО МАЮТЬ РОДИНУ І МАЄТОК В КРАЮ!

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,

1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

ПОЛАГОДЖУЄ ВСЯКІ СПРАВИ СОВІСНО І СКОРО.

ХТО ХОЧЕ довідати ся про родину в краю;
ХТО ХОЧЕ вислати гроші або пакунок до краю:

ГРОШІ ВИСИЛАЄМО ДО КРАЮ ПІД ПОВНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ ПОЧТОЮ АБО ТЕЛЕҐРАФІЧНО.

До Галичини в галицьких коронах, до Буковини в румунських левах. На Буковину давних корон не можна посилати з Америки і Канади — тільки румунські гроші. Пакунки до краю з всякими річами, як: одїж, біле, полотно, матерії на убране, черевики, свeдри, теплі сорочки і т. д. висилаємо безпечно, скоро і дешево. Кождий пакунок асекуруємо. Оплата за перевезене з Шікаґо аж на місце в краю враз з асекурацією, виносить по 18 центів від фунта ваги.

ХТО ХОЧЕ мати певну відомість про услівя виїзду з Америки;
ХТО ХОЧЕ довідати ся як і коли мож спровадити до Америки або Канади рідню з краю;
ХТО ХОЧЕ правдиво порадити ся про свої краєві справи маєткові, спадкові і фамілїйні — нехай зайде або напише до

Українського Бюра

ДЕ КОЖДОМУ ВСЕ РЕТЕЛЬНО І ЯК НАЙЛІПШЕ ЗАЛАГОДЯТЬ І ВИЯСНЯТЬ.

ХТО НЕ ЗНАЄ, як тепер адресувати до краю, нехай свій готовий лист до родини принесе або пришле до нашого Бюра — а тут йому випише ся докладну краєву адресу і лист вишле ся до краю. На почтову оплату треба нам враз з листом до родини прислати 15 центів на реджістрований лист.

КРАЄВІ ГРОШІ в теперішних часах мають в відношеню до долярів низький курс. Дуже добра нагода для таких, що хочуть їхати до краю — набути вже тепер краєві гроші, бо в коротції краєві гроші пійдуть значно в гору і треба буде за них в недалекім часї далеко більше платити в долярах, як тепер. Гроші посилаємо після денного курсу. Посилати треба до нас доляри в округлих сумах, а ми вишлемо кождому ресит, кілько родина отримає краєвих гроший.

БЮРО ОТВЕРТЕ ВІД 9. РАНО ДО 8. ВЕЧ.; В НЕДІЛІ ВІД 3. ПОПОЛ. ДО 8. ВЕЧ.

На письменні запити відповідаєсь сейчас. — Всякі письма, моней-ордери, чеки, виписувати і адресувати так:

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,
1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILL.

Час Радости і Веселости

скоро надійде. І ваші рідні в старім краю бажали би у веселім настрою витати Рождество Спасителя; вам треба уможливити їм се поданем грошевої помочи на відвернене нужди і смутку. Зробіть їм

Веселі Різдвяні Свята

та пішліть вашим родинам

Гроші до Старого Краю

ЧЕРЕЗ НАЙБІЛЬШИЙ ХРИСТІЯНСЬКО-СЛАВЯНСЬКИЙ СТЕЙТОВИЙ БАНК

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ І ВСІХ ИНШИХ ЧАСТИЙ СЬВІТА СКОРО, БЕЗПЕЧНО І ТАНО ПІСЛЯ БІЖУЧОГО КУРСУ ВИМІНИ

Невідкладайте, аби не було за пізно. Вишліть гроші як найскорше, таки сьогодня, аби ваші рідні дістали їх на час, на Свята. А як хочете мати певність, що ваші гроші дістануть ся до властивих рук, то посилайте їх завсіди через стейтовий банк:

BOSAK STATE BANK
434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

ДЕПОЗИТОРІЯ ФОНДІВ ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, СТЕЙТУ ПЕНСИЛВЕНІЯ, ПОВІТУ ЛАКАВАНА, МІСТА СКРЕНТОН І УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Від 1-го падолиста до кінця свят, наш Заграничний Департамент буде отворений щоденно від 9. рано до 9. вечером, окрім неділі і сьвят.

Коли не можете прийти особисто, пришліть Ваш моні-ордер почтою, а ми полагодимо скоро Вашу справу.

СКОРО ВИЛІЧЕНЄ — СЕ ВАШЕ БАЖАНЄ.
PROF. DR. MOORES, Specialist,
ручить Вам за найліпше лічене кождої недуги.

Має 30-літну практику в місті і може дати Вам лікарську опіку, про яку другі лікарі нічого не знають. Ми лічимо всі хронічні недуги успішно — ревматизм, кровні недуги, долягливости печінки, болі жолудка, неправильности мочові, рани і викиди скірні. — Хочемо щоби кождий недужий чоловік прийшов на пораду до нас, а коли Ваша недуга є до виліченя, ми заопікуємось Вами аж до виліченя. 109—

ПОРАДА ДАРОМ. : : : : Низькі ціни за медицини і услугу лікарську.

PROF DR. MOORES, OFFICE, 407 FOURTH AVE., PITTSBURGH, PA.
Напротив почти.

Години офісові: 9—6 веч., в суботу до 9. вечер, а в неділі 10—2 попол.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ!

Історія України	$3.50
Козбар Т. Шевченка	2.25
Козбар Т. Шевченка	1.00
Розбійник Кармелюк	2.40
Камінна Душа (повість)	1.50
Еволюція в образках	1.25
Іван Гус, ч. мученик	1.50
Сорок тисяч миль під водою	1.00
Фільозофія Соціял-Демократії	2.00
Грішники, роман	80
Кайдешева Сімя	60
Гумористичний Збірник	1.00
Петрії і Довбущуки	80
Граматика української мови	1.50
Граматика укр. мови (меньша)	60
Блискавиці-студія	50
На стрічу сонцю золотому	50
Науковий Збірник	50
З ласки Родини	1.75
Олюнка, повість	80
Страшні тайни монастирських мурів	75
Варвара Убрик	40
Сьвята Інквізиція	50
Папа чи Христос	65
Захар Беркут	50
Тарас Бульба	40
Князь і жебрак	50
Географія	80
Історія Укр. Барв.	40
Звідки взяла ся назва „Русь і Україна	30
Історія Біблійна	60
Буквар	25
Буквар з рахунками	35
Читанка II. кляси	35
Читанка III. і IV. кляси	50
Молитвенник, Хліб Душі	1.25
Молитвенник, Ангел Хоронитель	1.25
Гостинець, в скіряній оправі	2.50
Мол. Християнської родини	2.50
Словар, чужих слів	2.00
Наука про управу землі	1.00
Наука про народне господарство	60
Домашний лікар	75
Провідник англійської мови	1.50
Словарець укр.-англійський	1.50

Найновійші театральні твори.

Тарас Бульба, драма в 4. діях	35
Повернув ся з Сибіру, др. в 5. діях	35
Душогуби, драма в 5. діях	35
Вихрест, драма в 5. діях	35
Катерина, драма в 4. діях	30
Пан Писар, комедія в 3. актах	.20

Всі замовленя враз з грішми шліть на адресу: 115,17ч141

SICHOWY BAZAR,
34 East 7th Street, New York, N. Y.
Для агентів, книгарень і бібліотек даємо значний опуст.

ПОЗІР! НЕ ОГОЛОШЕНЯ АЛЕ ЦІНИ ГЛЯДІТЬ РОДИМЦІ!

S. D. VITA,

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ
висилає гроші найскорше і певно до Галичини.

100 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН ПО $3.29

в подвійною ПОРУКОЮ. Видаємо перекази Банкові асекуровані і платні в кождім кутку сьвіта.

ШІФКАРТИ найдешевші, найскорша і найбеспешнійша спосібність. Стараємось для Вас о нічліг. Нотар і поміч в виробленю документів подорожи певна. Стрітимо Вас на двірци тут і відпровадимо на корабель. Пишіть зараз до старого чесного Банку. 110—

Наш банк є під стейтовою контролею і ми є бондованими агентами Амерікен Експрес Компанії.

S. D. VITA, Ukrainsko-Amerykanskyj Banker, Ru. 1,
2105—1st Ave. або 339 E. 108th St., New York City.

„БУЛИ КОЛИСЬ ЗАПОРОЖЦІ ВМІЛИ ПАНУВАТИ"

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

БІЛЬШЕ ДОВІДАЄТЕСЬ З КНИЖОК, ЯКІ ВЖЕ ПРОДАЮТЬ СЯ:

Календар Січового Базару на рік 1920	50 ц.
Запорожська слава (Кащенка)	50 ц.
Повна мапа Галичини (в кій находить ся кожде село)	25 ц.
Календарик кишеньковий на 1920 р.	25 ц.

ВСЕ РАЗОМ ЗА $1.20 ХТО ЗАМОВЛЯЄ СЕЙЧАС. 135-9

Наша адреса:
SICHOWY BAZAR,
34 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ ДО ЕВРОПИ

на найновійші лінії.

ПЕРЕСИЛКА гроший по найнизших цінах до ГАЛИЧИНИ, ПОЛЬЩІ і других країв.

Доручене ґарантується.

ВИМІНА ГРОШИЙ.

Ми є агентами American Express Company.

Пишіть по інформації а ми відпишемо Вам по українськи.

Скору обслугу ґарантує Ваш краяни: 134вч44

M. WILLIAMS,
126 W. 116th ST., NEW YORK, N. Y.
Українське Бюро Продажи карт корабельних і пересилка гроший.
Телефон: Morningside 426-427.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

до ГАЛИЧИНИ, РУСІНІЇ, ПОЛЬЩІ І ЧЕХО-СЛОВАКІЇ.

Ми висилаємо гроші до краю по найнизшім курсі. Сейчасове доручуванє.

Ми є агентами AMERICAN EXPRESS COMPANY.

ПРОДАЖА КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ НА ВСІ ЛІНІЇ.

Ми даємо правні поради у всіх справах. Перепроваджуєсь продажи реальностий. 123—

Ми говоримо по УКРАЇНСЬКИ. Офіс отворений до 8.30 вечер.

PRAISNER & ROBAK
10 Belmont Avenue, NEWARK, N. J.

ТЕПЕР

є найвигіднійша пора

КУПИТИ ПРАПОР КРАЄВИЙ

просто від фабриканта, зроблений з чистої вовни подвійної ткани, тревалої барви зв. „БОНТИНГ", котрий оферуємо по слідуючих дешевих цінах:

	2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x8 стіп
Американський прапор	$3.00	$5.00	$7.00	$10.00
Український прапор з гербом на обі сторони	$3.75	$7.00	$9.00	$12.00

Пришліть переказ почтовий і прапор буде висланий, почта буде оплачена.

Ми є також головними фабрикантами АМЕРИКАНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ШОВКОВИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ВІДЗНАК І ВІДЗНАЧОК ТОВАРИСЬКИХ. — ШАПКИ, КАПЕЛЮХИ, ПЕЧАТКИ СТАЛЕВІ І ҐУМОВІ, для Товариств і Клюбів. 27ч—

Коли потребуєте щось з тих річий, то не забудьте писати до нас, по ціну. Напевно защадите гроші. Пишіть по взірці і катальоґ на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, : : NEW YORK CITY.

ШИФКАРТИ!

Хто хоче їхати або посилати гроші до краю, просимо до нас звернути ся, бо ми посилаємо гроші

ПО НАЙДЕШЕВШИХ ЦІНАХ
і
З ПОВНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ.

ПРОДАЄМО корони по деннім курсі.

ШИФКАРТИ продаємо на всі лінії по компанічних цінах. — Наш Банк екзистує 25 літ.

MORRIS ENGEL, Banker
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли терпите на яку хоробу, без ріжниці як довго і лікар не міг Вас вилічити, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПОЛІПШУ ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ.

Віддаль або брак грошей най не встримує Вас. Богаті як і бідні однаково будуть обслужені. Я є найславнійший в Пітсбурщині спеціяліст і лічу мущин вже від богатьох літ. Маю найліпше заосмотрене бюро, влучаючи X-Рей машину, через котру можу Вас переглянути, як через веркало. Маю власний департамент дроґерії, де знаходять ся тутешні і імпортовані лікарства. НЕ НАДУМУЙТЕ СЯ, але зараз прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконає Вас, що я можу для Вас зробити.

Посідаю спеціяльні ліки на хоробу крови і лічу слабости в протягу кількох днів. Я вилічив тисячі випадків слабости мущин, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка і утроби, сверблячка, гемороїди і всі хронічні слабости. сч44

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

Prof. Dr. H. G. BAER
311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Витніть се оголошене і принесіть його зі собою.

ГРОШІ ДО КРАЮ

по найнизшім курсі і під повною ґарантією пересилає

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

Сьвята за плечима. Посилайте гроші тільки через Українське Товариство Американсько-Українське Бюро в Філаделфії.

ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО ДО КРАЮ
тим, хто має вироблені пашпорти.

По близші інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
322 NORTH 8TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

ЧИТАЙТЕ УВАЖНО! ЧИТАЙТЕ УВАЖНО!
ДВА ЦЕНТИ ЗА ВАШЕ СТРИЖЕНЄ ВОЛОСЯ ВМІСТО 50 ЦЕНТІВ.
СТРИЖІТЬ САМІ СЕБЕ, ЩАДЯЧИ ЧАС І ГРОШІ.

Сею найновійшою, найвигіднійшою і найтаньшою машинкою можете самі себе обстригти в протягу 5-тьох мінут. Річ дуже добра і конечна в кождім домі, стриже дуже добре, рівночасно як чеше, швидше і лекше як голене. Щадить час і гроші, непотребуєте ждати по 2 або 3 годині, заки прийдете у барбера на „некст". Се можете самі зробити в протягу 5 мінут в дома. Кожда мати може стригти своїх дітий дуже легко. Ґарантуємо на ціле жите. Обчисліть кілько можете защадити гроша і часу. Користайте з дуже доброї нагоди, котра буде тривати через короткий час. Ся річ вартає $5.00, у нас набудете за $2.00 з поученем. Спішіть ще днесь, залучивши 2 доляри, щоб не було пізно. Пишіть до 138ч147

LAURA SALES CO., Sta. D, Box 109, Dept. 69, NEW YORK, N. Y.

ЗДОРОВЛЄ ВАРТА БІЛЬШЕ ЯК ГРОШІ.

Коли Ви повинні шукати поради лікарської? Коли Ви були під опікою других лікарів і не зістали вилічені, або коли Ви є тепер хорі і не радились ще лікаря, то не гайтесь навідати до мого офісу по пораду у Вашій власній мові. Не занедбуйте свого здоровля.

Др. Д. Васерман через довгі роки дав докази успішного лічення недуг мущин, женщин і дітий. Він огляне Вас даром і порадить Вам щиро, що є добре для Вас, без ніяких зобовязань з Вашої сторони. Зголосіть ся до його офісу а він радо скаже Вам свою опінію.

Тисячі уважані за невилічимих зістали мною приверненї до здоровля через уживане найновійших електричних апаратів, таких як Vibrator, Wall Plate, High Frequency, Static Machine і X-Ray. Я також примінюю найновійші і найліпші ліки і средства до застрікуваня. Я осягнув найліпші успіхи в обох хронічних і грізних недугах крови.

УВАГА: Се оголошене буде для Вас вартісне $2.00, коли принесете його з собою і піддасьте ся одному спеціяльному баданю.

ПАМЯТАЙТЕ. Поради даєсь зовсім довірочно. Бадане даром.

Dr. WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Телефон: Spruce 1766.

Години: щодня 10—12; 2—5; 6—8. Неділі і сьвята 10—2.

В часі відвидин набудете переконаня з вдячних письм моїх пацієнтів

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузі, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузі, чи Вам лічене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всі отсі недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лічить новою машиною примінюючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лічить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болі голови, завороти, болі крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, параліж, випадане волося. Лічить всі жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. вече., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

DR. RUSSELL DETROIT, MICH.

Я хочу розмовитись особисто з кождим мущиною і кождою женщиною, терплячими на хронічні, нервові, кровні і зложені недуги, або коли Ви терпите на жолудкові, ниркові або міхура недуги.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в зневіру і все занехали, то зголосіть ся, щоб бути безплатно огляненим і засягнути моєї опінії та поради.

Позаяк я маю 17-літну медичну і операційну практику в лічению хронічних, нервових і зложених недуг мущин і женщин, Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте.

Я приміню для Вас найновійші наукові методи лічення, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю.

ДЛЯ КОРИСТИЙ ТЕРПЛЯЧИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН,

котрі терплять на Ревматизм, Болї в крижах і суставах, Утрату апетиту, Болі голови, Запір, Завороти, Катар голови, Носа і Горла.

ЧИ ВИ МАЄТЕ ЯКИЙ СУМНІВ щодо Ваших долегливостий; чи маєте які скірні викиди, які стали упірчиві і неулеглі на вплив ліку; чи у Вас є такий нервовий стан, який незміняєсь навіть під впливом спочинку, дієт і медицини; чи Ви попадаєте в щораз гірший стан? Як так, то ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ СЕЙЧАС.

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре і властиве застосоване найновійших наукових метод.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

ПАМЯТАЙТЕ.—ПОРАДА І ОГЛЯДИНИ ДАРОМ. Зволікане, недогляд і невластиве лічене є небезпекою.

Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного СПЕЦІЯЛІСТИ.

Години принятя: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. **Dr. RUSSELL,** В неділі і сьвята від 10-ої до 2-гої в полудне.

176 E. Jefferson Ave., другі двері на схід від Вудвард, Detroit, Mich.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE **New York City.**

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болі крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділі від 9-ої до 3-ої.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

ТО ПЕРШОЮ РІЧИЮ, ЯКУ ВІН ХОЧЕ ЗНАТИ Є „ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

Коли звернете свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стріт. Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за якими шукалисьте без страти часу і гроша на инших лікарів

Коли його відвідаєте то зауважите, що лікар є дуже обережний в видаваню діягнози вашої слабости; то є, що він шукає докладно нащо Ви хорі. Його заведене є заосмотрене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналізи крови, хемічної аналізи мочи, огляненя лучами X-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслідів докладного розслідженя недуги мущин, неможливим є помилка.

Лікар скаже Вам яка є умірковна ціна за лічене. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лікаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавляти ся йти до нього. 21-33

Його Інституція має кождий найновійший апарат до огляданя хорих: Статік, Галванік, Дарадік і Гай Фріквенсі Електрісіти; Озоне Інгалаторіюм, Електрік Осцилляторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Години від 9. рано до 6. вечер; в неділі від 10. рано до 1. попол.

КОЛИ ВИ НЕ МАЛИ УСПІХУ В ПРИВЕРНЕНЮ ЗДОРОВЛЯ
ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

з кождою хронічною, нервовою або скомплікованою недугою, котра вимагає услуги спеціялісти. Дорога до сейчасового повороту до здоровля стоїть для Вас отворена. Моєю методою є лічити жерело недуги і в сей спосіб дати висліди спричинюючи постійне поліпшене в терпінях і в лічению.

Нечиста кров, Недуги скірні, Недуги нирок, Недомаганя міхура, Простатітіс, Недуги жолудка.

Руптура і Гемороїди лічені з добрим успіхом без операції, Ревматизм, Біль серця, Нервове обезсилене, Прищі, Біль голови.

Нервове почуте обезсиленя, Нервове лихе травлене, Нервове вичерпане, Болі в хребті, Рани в устах і на язику.

Всі другі недуги які є вислідом тих терпінь.

Спеціяліста висше 25 літ.

Порада даром.

Мої ціни є умірковані.

Dr. WILLMARTH, спеціяліст,
125 EAST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

Години урядові: від 10. рано до 8. веч. З ВИМКОЮ ЧЕТВЕРГІВ, КОЛИ ОФІС БУДЕ ЗАЧИНЕНИЙ ЦІЛИЙ ДЕНЬ. В неділі і сьвята від 10. до 3. пополудни.

Нечиста кров і недуги скірні лічені з добрим успіхом.--Модні встрикуваня і Серум. 81—

ДЛЯ ТИХ, ЩО ШУКАЮТЬ ФАРМИ.

Подає ся до відома, що єсли би хто з Українців бажав стати господарем як в старім краю, а не пильнувати фабричної труби, то нині якраз добра нагода. В WINSLOW, N. J. щойно властитель земельних посілостий зачав парцелювати землю. Земля дуже урожайна, околиця дуже гарна, стація зелізниці, фабрики і школа є в місци. Землю продаєсь на акри можна купити велику фарму або кілька арків, і до того робити в фабриці. Заявляємо, що то не агенти або які инші натягачі продають, але сам властитель цілого двора. За землю треба платити троха готівки а решту на сплату ратами, так що і найбіднійший може купити. Ся місцевість є положена межи Філядельфією а Атлентик Сіти, 20 мінув експрес до Філядельфії, а до Гамонтон 10 мінут. Українських кільканайцять фамілій тут вже поселилось, а решта то Таліяне і Німці. Хтоби бажав купити, нехай пише по близші інформації або найліпше нехай би приїхав і переконав ся. Се оголошене пишемо ми Українці, що тут поселили ся, а не якийсь натягач. Властитель, котрий продає землю не хоче з агентами нич мати, понеже тут кождий Українець радить свому знакомому, і так тут Українці поселились. Єсли би було більше Українців, тоби можна мати церков і школу в українській мові.

Єще раз повторяєм, що се не натягачі агенти продають, але сам дідич, з ним треба годитись і йому платити а не яким попихачам. Голоситись на слідуючий адрес:

ILKO CAP, Winslow, N. J.

ВАЖНЕ! Доношу тим всім краянам, що до мене писали, що тут земля є дуже добра і скрізь урожайна і рівна. Можна купити землі, які хто хоче — з лісом або чисту. Земля платить ся від $75 до $250 за акер, але дорогий краяне волиш купити тут в Вінслов чотири акри, ніж деинде 50 акрів, бо тут земля за один рік сама себе виплатить. То не є фарми в пустарах, але при містах таких як Філядельфія, Атлентик Сіти, Гамонтон, Бриджтон і др. Роботи є подостатком, стації зелізниці в місци, є школи, склепи, костели. Як тут прийдете, то певно Вам все подобаєсь. Тут вже осілось около 20 Українців і вони всі радіби, щоб тут приїхало більше Українців і побудували свою церков. Пишіть до мене а я охотно Вам пораджу як тут набути землю. — Ілько Цап. 138-139

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на корабли кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеть ся до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y. 124—

Посилайте гроші своїй родині до краю тільки через Американсько-Українське Бюро в Філядельфії. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc. 322 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

Пошукую свого шваґра **ФЕДОРА ТКАЧА**, з Шутроминиць, повіт Заліщики, Галичина. Хтоби про него знав або він сам, зволить в важній справі зголосити ся до: JOHN WACEK, Makoti, N. D. 37-39

Пошукую своїх краянів з села Шандрівця, повіт Турка, Галичина. Я дістав цікаві вісти з нашого села, і хто хотів би дещо довідатись, зволить ласкаво зголосити ся до: F. WOWRIJ, Box 259, Clayville, N. Y. 37-8

Пошукую свою сестру **АНТОСЮ КОБИЛЮХ**, з села Журавники, повіт Львів, Галичина. Перед 5-ма роками перебувала в Бруклині, Н. Й. Хтоби про неї знав або вона сама, зволить зголосити ся до: MARIA KOBYLUCH, 965 E. 67th St., Cleveland, Ohio. 137-39

Пошукую в важній справі свого насерба **СТАНИСЛАВА ВЕРБІЦЬКОГО**, з Комарна, повіт Рудки, Галичина. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: JOHN POPOWITZ, 184 Heolwig Street, Detroit, Mich. 36-43

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНИ, якаб занялась домом і трома дітьми. Діти в віці від 3-ох до 9-ть літ. Зголоситись межи 6-ою а 8-ою годиною вечер до ELKO SOKOLUK, 626 E. 5th Street, New York City. 134-39

Пошукую свого брата **ЯКОВА КОЛОДРУБСЬКОГО**, з села Пилипче, повіт Борщів, Гал. Перебуває десь в Злучених Державах. Хтоби о нїм знав або він сам, нехай зголосить ся до: HRYCKO KOLODRUBSKY, 254 Ave. A, New York, N. Y. 36-38

Пошукую свого тітчаника **ІВАНА ДЖИБЖИНЯК**, з села Волчого, повіт Турка, Галичина. Має перебувати в Клівленд, О. Є до него лист з краю. Хтоби про него знав, або він сам зволить зголосити ся до: DMYTRO LEWCZYN, 80 Ohio Street, McKees Rocks, Pa. 36-38

Пошукую свого брата **ОЛЕКСУ ДЖИБЖИНЯК**, з села Волчого, повіт Турка, Галичина. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: FEDIO DZYBZYNIAK, Box 132, Chesswik, Pa. 36-38

Пошукую **ГРИЦЯ ФАРОВИЧА**, з села Волоске, повіт Долина, Галичина. Має перебувати в Дітройт, Міш. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: STEPHEN KIRNICKY, 98 Summer St., North Tonawanda, N. Y. 36-38

Пошукую своїх краянів, **МИХАЙЛА і ФЕДОРА РОМАНОВИЧІВ**, з села Крихова, повіт Жидачів, Галичина. Пять літ тому назад Михайло перебував в Нюарку, Н. Дж. Хтоби про них знав або вони самі, зволять зголосити ся до: PETER BLAHYJ, 410 E. 6th St., New York, N. Y. 138

ПОШУКУЮ свого брата **НИКОЛУ МАНЧУЛЕНКО**, з села Митків, повіт Заставна. Хтоби про него знав або він сам, зволить в дуже важній справі зголосити ся до: W. MANCHULENKO, Box 138, Nashwank, Minn. 36-38

Де є мій муж **ТЕОДОР ЗІЛІНСЬКИЙ**, з села Козівка, повіт Бережани, Галичина. Послідно перебував в Бетлеґем, Па. Я його жена Марія, маю замір виїхати до старого краю по Різдвяних сьвятах, тому оскільки йому на тім залежить, нехай можливо найскорше зголосить ся до: MARIA MIHOWAN, 139 Lewerett St., Boston, Mass. 36-38

Пошукую своїх краянів, **ОЛЕКСУ ПАХОВКУ і МАРТИНА ЯХ**, з села Вацевич, повіт Дрогобич, Галичина. Хтоби про них знав або вони самі, зволять зголосити ся до: WASYL KOSAK, 128 Hayes St., Chester, Pa. 8-40

Пошукую свого вуйка **ІВАНА КРАЙНИКА**, з села Пилипче, повіт Борщів, Галичина. В 1914 році перебував в Пітсфілд, Масс. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголосити ся до: W. YAKIWCZUK, 115 Tamlinson St., Jackson, Mich. 138-40

Де є мого брата дочка **ГЕЛЕНА КРИТОВИЧ**, з села Ободівка, повіт Збараж, Галичина. Хтоби про неї знав або вона сама, зволить в дуже важній справі зголосити ся до: PETER RYHULYK, 621 So. American Street, Philadelphia, Pa. 37-39

Де є **МАРІЯ ЖИЛА**, з села Любянки Низші, повіт Збараж, Галичина. Хтоби про неї знав або вона сама, зволить в важній справі зголосити ся до: DMYTRO ATAMANEC, 14 Grayling Ave., Hamtramk, Mich. 35-40

Де є **СЕМКО КВАСНИЦЯ**, з Отиськова, повіт Золочів, Галичина. Він перебував в Мікізракс, Па., де полишив дитину у свого шваґра, і виїхав подібно до Геркімер, Н. Й. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: THAM SKARADA, 6 Chamber St., McKees Rocks, Pa. 136-39

Де є **ІВАН СЕРЕДИНСЬКИЙ**, з Тарасівки, повіт Збараж, Галичина. Хтоби про него знав або він сам, зволить в важній справі зголосити ся до: ALEXANDER WARIAN, 903 North 6th St., Sagimw, Mich. 36-38

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до фабрики при випалюваню вугля з дерева і виварюваня вапна. Голоситись до: KEYSTONE WOOD PRODUCTS CO., First National Bank Building, Olean, N. Y. 38-44

КОЛИСАНЕ КРІСЛО З МУЗИКОЮ. Чи хочете аби ваша дитина була все весела і мала чим забавити ся. Замовіть собі крісло граюче (колибач) з музикою. Се буде гарний дарунок на Різдво для вашої дитини. Пишіть до: ANTON ZUBRYK, 470 Henderson St., Jersey City, N. J. 139c148

Американсько-Українське Бюро в Філядельфії є одиноке українське товариство в Америці що має шифкарти до краю і з краю до Америки. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc., 322 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

АНДРЕЙ МЕЛЬНИК, котрий довший час мешкав під числом 56 Сусекс стр., Джерзи Сіти, Н. Дж., просить отсим своїх краянів чи не мають яких листів до него зі старого краю. Ласкаві зголошеня слати під адресою: ANDREW MELNYK, 1305 Capital Ave., Des Moines, Iowa. 36-38

ЗМІНА АДРЕСИ. Подаю до відома інтересованим, що моя теперішна адреса звучить: АНДРЕЙ СТИСЛОВСЬКИЙ 178 Cicotte Ave., Detroit, Mich. 36-38

ФАРМА, 56 АКРІВ, в стейті НЮ ЙОРК, з чого 28 акрів чистої орної землї, дуже плодовитої, без каміня, де ся спеціяльно родить бульба, решта мішаний ліс і пасовиско. БУДИНКИ ДОБРІ, ДІМ 7 румів з пивницею і ганком, шопа-стайня, возівня, курник, хлів, 6 штук худоби, 140 бушлів бульби, 100 бушлів брукви, 100 бушлів вівса, 40 жита, 14 бушлів гречки, до 20 штук машинерії і возів, 30 курий, всїлякі дрібні річи. Сусїди густо, самі Українці, близько село і штор, до школи 15 мінут ходу, до міста, шторів, фабрик 4 милї. Ціна $2850, готівки треба $1000 а решта по $100 на рік сплачувати. 37-38

Y. MAZURKEWYCH, 120 — 2nd Ave., NEW YORK, N. Y.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Бойкот молочного тросту в Ню Йорку.

Започаткований минувшого понеділка бойкот молочного тросту в Ню Йорку і околици триває дальше і здобуває собі все більше прихильників. На дверях многих мешкань видніють картки з написями, щоби молока не доставляти в понеділок, вівторок і середу. Молочний трост заалярмований ше більше тим, що Алджерном Лі, соціялістичний член міської ради в Ню Йорку, вніс резолюцію і рада приняла її — аби міська адміністрація поробила всі приготованя для покликаня до житя громадської інституци, яка доставляла би населеню молоко. На слідуючу неділю скликують до Ню Йорку спільну раду представників селян, тросту і уряду. Там остаточно мають ся якось порішити молочну справу.

Страйк паперовників у Віпани, Н. Дж.

(Спеціяльно до „Свободи").

Робітники у фабриках паперу Братів МекІвана і „Юнайтед Бакс Борд Ко.", у Віпани, Н. Дж., вийшли на страйк, домагаючись ліпших услівий праці. Вони домагають ся 8-годинного дня праці. Доси робітники працювали 13½ годин на нічну шихту, по 35 центів на годину. Вони зорґанізувались в юнію, яка числить около 1.000 членів.

Соціялісти страйколомами.

Доносять нам з Сонбори, Пенн., що трайк, який почав ся там 20. серпня, ще триває доси. Чотири тижні тому компанія спровадила міліцію і наняла страйколомів. Між сими останними є кілька Українців, що перед страйком уважали себе за наймудрійших, бо читали „Робітника" і належали до соціялістичної партії. Також належали до юнії і зложили присягу вірности робітничій справі. Тоді вони кричали на ціле горло, що на „драбів капіталістів не треба працювати", а нині самі зломили свою присягу і працюють в некорить свого брата-робітника. Страйкерів у Сонбори є 600 і вони тримають ся добре та сподівають ся в коротці виграти страйк.

Обрабував пасажирів.

Один чоловік, якого імени ніхто не знає, вдер ся до поспішного поїзду ч. 19, що їхав минувшого вівтірка в ночи з Пітсбурґа до Лос Анджеліс. При помочи револьвера він обрабував пасажирів одного воза, а опісля скочив з поїзду і втік. Кажуть, що рабівником є правдоподібно звісний залізничий опришок Віліям Карлісл, що минувшої суботи втік з тюрми в Ролінс, Вайомінґ. Він є знаний зі злодійського ремесла, бо в 1916 році обрабував сам три поїзди. За се присуджено йому було кілька літ тюрми, але недавно він втік, скривши ся до великого коша з нечистим білєм, котре вивезено за мури тюрми до пральні. Кілька десяток цивільних і дві компанії кавалеристів пошукують за сим опришком, але чи вдасть ся їм відшукати його — се инша річ.

Збори Січовиків у Савт Дірфілд, Масс.

„Українська Січ ім. С. Петлюри" в Савт Дірфілд, Масс., від 9 С. О., буде мати 23. падолиста збори в сали Українського Дому. Початок о год. 1-шій попол. Всі Січовики повинні явити ся та привести з собою бодай по одному кандидатови в члени Січи.

Американсько-Українські Ветерани з Джерзи Сіти і околиці!

Явіть ся на збори до церковної галі при Ґрін і Сусекс улици в пятницю дня 21-го с. м. точно о год. 7.30 вечер, де відбудеть ся проба муштри, бо в суботу маємо стати всі як один до маніфестації, а в суботу о 2-ій годині кождий хто лише має жовнірський убір, нехай ставить ся до походу. — **Уряд.**

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ІСЕЛІН, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 400, повідомляє своїх членів, аби зголосили ся в протягу 14 днів у секретаря відділу і свій довг вирівнали, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Філяс, Box 58, Iselin, Pa.